

Sammanställning av enkäten Övergångar mellan skola och arbetsliv

Satsa-projektet oktober 2024

Enkäten Övergångar mellan skola och arbetsliv skickades ut till projektmedarbetare som är studie- och yrkesvägledare, tillhör elevhälsan eller det kommunala aktivitetsansvaret i kommunerna Haninge, Tyresö och Nynäshamn. Enkäten har dessutom skickats ut via en publik länk till studie- och yrkesvägledare på högstadiet, övriga som arbetar inom kommunala aktivitetsansvaret och som inte ingår i SATSA samt till medarbetare som möter unga inom kommunernas arbetsmarknadsenheter och på Arbetsförmedlingen.

Syftet med enkäten har varit att identifiera och fånga upp hinder som elever möter i olika övergångar med fokus på övergångar mellan skola och arbetsliv.

Målsättningen är att utifrån identifierade hinder påbörja ett gemensamt utvecklingsarbete som stärker övergångarna.

Antal tillfrågade: 32 projektmedarbetare plus publika länkar vilket kan ha nått ytterligare ca 30 personer.

Antal svar: 35

Svarsfrekvens: inte möjligt att besvara exakt, men ca 56 % om vi utgår ifrån att enkäten nått 62 personer.

Representation:

Kommun	Antal svarande
Haninge	18
Nynäshamn	8
Tyresö	9
TOTALT	35

Tillhörighet	Antal svarande
Högstadieskola	6
Gymnasieskola	15
Kommunala aktivitetsansvaret	2
Arbetsmarknadsenhet	11
Arbetsförmedlingen	1
TOTALT	35

Sammanfattning

Flest svar har inkommit från Haninge samt från personer som har sin tillhörighet inom gymnasieskolan och kommunernas arbetsmarknadsenheter.

SATSA har under våren 2024 arbetet för att underlätta övergångar mellan årskurs 9 och gymnasiet. Utifrån enkätsvaren uppger 44 % att dessa övergångar idag fungerar bra eller mycket bra medan 18 % anser att de fungerar dåligt eller mycket dåligt. Nästan hälften, 45 %, tycker att övergångarna har blivit bättre än tidigare. Många uttrycker att det finns mer att göra för att övergångarna ska fungera bra t ex att identifiera eleverna ännu tidigare och att fortsätta utveckla arbetssätt och rutiner. SATSAs målgrupp upplevs också av några som otydlig.

Kunskapen om hur övergångarna fungerar idag varierar och mest kunskap har de svarande kring övergångar mellan årskurs 9 och gymnasiet samt mellan gymnasiet och kommunernas arbetsmarknadsenheter. Det är också i övergången mellan årskurs 9 och gymnasiet som vi hittar flest positiva svar (44 %). Många är även positiva till hur övergångarna fungerar mellan KAA och arbetsmarknadsenheterna (39 %) och mellan KAA och gymnasiet (33 %). Mest positiva svarande i övergången mellan KAA och gymnasiet hittar vi i Nynäshamn där 7 av 8 är nöjda. Minst nöjda med hur övergångarna fungerar återfinns mellan gymnasiet och Arbetsförmedlingen där 24 % anser att övergångarna fungerar dåligt eller mycket dåligt.

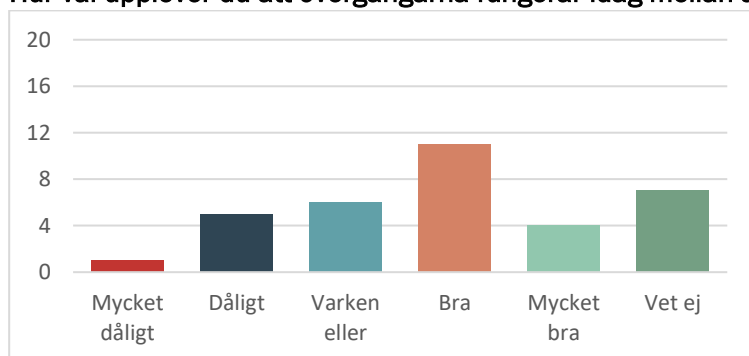
Som mest problematiska övergångar beskrivs övergångar från grundskolan till gymnasiet och IM-programmen men också övergången från IM till andra alternativ.

Flest respondenter, 65 %, anser att rutiner mellan skola och andra aktörer är det viktigaste att fokusera på för att underlätta övergångar mellan skola och arbetsliv. Individualiserat SYV-stöd, 50 %, och praktik eller liknande, 47 %, är andra faktorer som lyfts av många. Information om alternativa vägar t ex stöd från kommun och Arbetsförmedlingen lyfts av 38 %.

Resultat

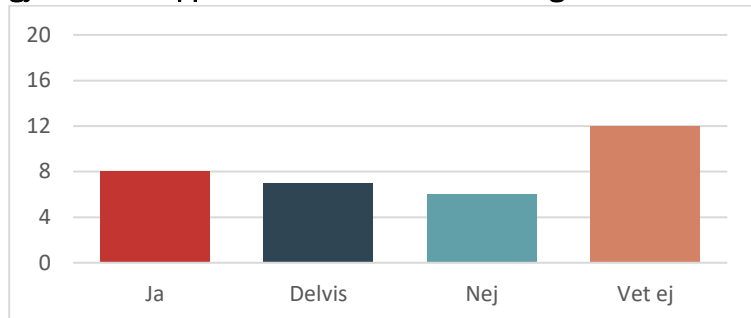
Övergångar mellan årskurs 9 och gymnasiet

Hur väl upplever du att övergångarna fungerar idag mellan årskurs 9 och gymnasiet?

44 % (15 personer) upplever att övergångarna fungerar bra eller mycket bra mellan årskurs 9 och gymnasiet, medan 18 % (6 personer) anser att de fungerar dåligt eller mycket dåligt. Övriga 38 % (13 personer) har svarat varken eller, eller vet ej.

Under våren 2024 arbetade Satsa med att utveckla övergångarna mellan årskurs 9 och gymnasiet? Upplever du att dessa förändringar har lett till bättre övergångar?

45 % (15 personer) anser att övergångarna har förbättrats helt eller delvis medan 18 % (6 personer) anser att de inte har förbättrats. 36 % (12 personer) svarar att de inte känner till om övergångarna har förbättrats.

9 av 18 svarande i Haninge, 4 av 9 i Tyresö och 2 av 8 i Nynäshamn anser att övergångarna har förbättrats helt eller delvis.

Ser du ett behov av att ytterligare utveckla övergångarna mellan årskurs 9 och gymnasiet, ange gärna på vilket sätt?

Totalt har 18 personer valt att svara på ovan fråga. Utifrån svaren finns flera olika områden som lyfts. Det handlar i stora drag om utmaningar att identifiera eleverna tidigt, att det finns en osäkerhet kring vilka som verkligen är målgrupp för SATSA och hur det urvalet ser ut. Ytterligare ett område handlar om arbetssätt och rutiner kopplat till överlämningarna och vilken information som ska lämnas och på vilket sätt.

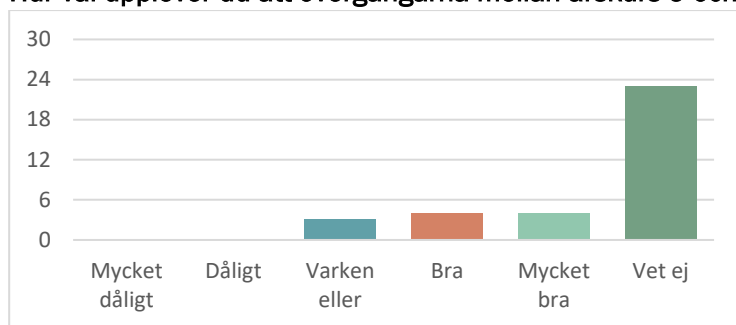
Samtliga frisvar redovisas nedan:

Ja, tydligare kring målgruppen.
Ja, dels behöver överlämningsmaterial som används förändras något men också minimeras. Förfina och sätta rutiner på pränt. Levande arbete.
Ja. Fortsätta följa upp för att förankra till en självklar del i verksamheten.
Fler elever identifieras av EHT på grundskolorna.
Ja
Ja, tydligare syfte. Inte bara fokus på elever med hög frånvaro. viktigt med närvaro av syv'are och en ledande ansvarig.
Informationsflödet behöver bli transparent.
Att tid till både muntlig och skriftlig dokumentation ingår för alla mottagande personal med elevkontakt. Att uppmuntra att kontakt tas vid av lämnande skola. Nivåtest och kartläggning av kunskapsnivå. För att undvika beteende även mående som tidigare inte gynnat elevens studieresultat.

Överlämningarna togs inte riktigt emot, förrän senare och det blev inte jättebra. Det verkar också som att vissa skrivits in i Satsa vid övergången, men detta har inte varit transparent till övriga elevhälsan.
Jag anser att vägledning bör börja tidigare, för att hjälpa eleverna att vidga sina perspektiv för att få chansen att göra än mer väl informerade val.
Överföring av information gällande elevers anpassningsbehov brister.
De fokuserar på de som har det "lagom" jobbigt och de eleverna är oerhört svårt att identifiera. De klarar sig på grundskolan på grund av trygghet och kompisar, men faller på gymnasiet. Sedan är det svårt att motivera elever att träffa Satsas personal utan att kunna garantera att de får hjälp. Att säga att de kanske kan få stöd ger osäkerhet och eleverna vill inte. Att det sedan i sista skedet ska "klicka" mellan Satsas personal och eleven gör att jag tvivlar starkt på projektet och dess meningsfullhet. Det ska inte behöva klicka, personalen ska ta sig an de elever som behöver. Personalen behöver lita på min kompetens att ta ut elever enligt de kriterier som finns så att elever som jag pratar med kan vara säkra på att få stöttning.
Att närvaroteamet fortsätter följa elever genom gymnasiet för de som tidigare haft behov av stöd för att ha ett stöd i övergången. De elever som i grundskolan haft omfattande anpassningar får fortsatt stöd för att klara övergången och gymnasiet. Uppföljning av våra elever som går i skolor utanför kommunen. Att ex KAA följer upp anpassningar, närvaro, stödsatser på skolor utanför kommunen där våra elever går, för att motverka avhopp och öka insynen i att gymnasieskolor levererar till våra elever.
Att anpassade stödet som har getts erbjuds i gymnasiet.
Att arbeta mer förberedande. Mer informativt. Mer info om FN och hur myndigheter arbetar.
SATSA känns som ett hittepå projekt. I Haninge behöver det klicka mellan eleven och studievägledaren + att eleven inte får ha för hög frånvaro för att det ska ske ett samarbete.
Självklart kan övergångarna bli ännu bättre men jag vet inte hur det ska gå till när eleverna går till så många olika gymnasieskolor.

Övergångar mellan KAA och de olika aktörerna

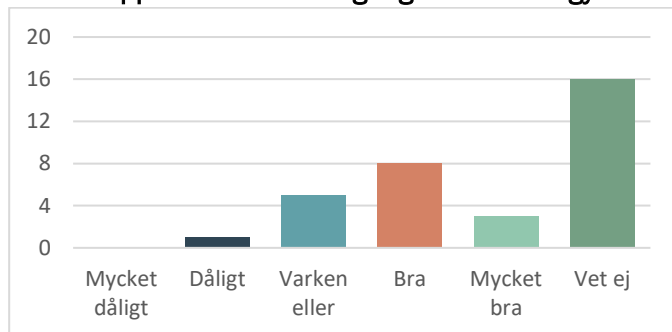
Hur väl upplever du att övergångarna mellan årskurs 9 och KAA fungerar idag?

Få av respondenterna (11 personer) har svarat på hur övergången mellan årskurs 9 och KAA fungerar.

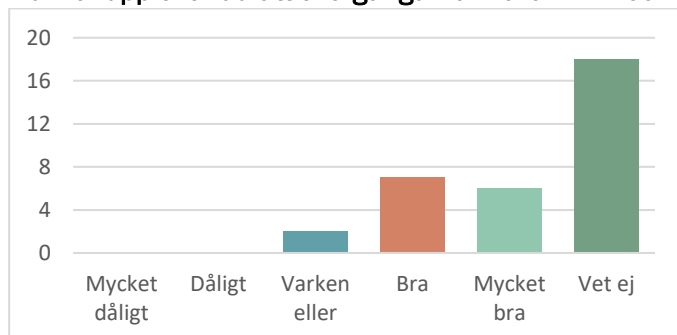
Av de som svarat att övergångarna fungerar bra eller mycket bra är fördelningen jämn mellan kommunerna (4 i Haninge, 2 i Nynäshamn och 2 i Tyresö).

Hur väl upplever du att övergångarna mellan gymnasiet och KAA fungerar idag?

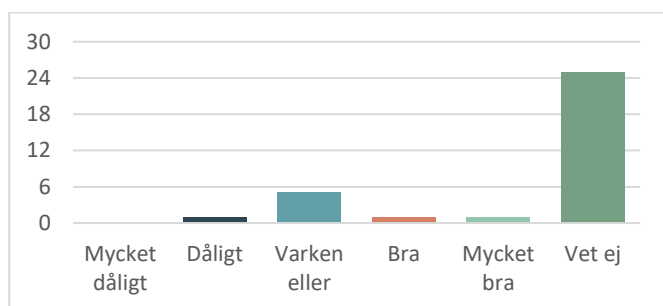
33 % (11 personer) upplever att övergångarna mellan gymnasiet och KAA fungerar bra eller mycket bra. Det som sticker ut är att 7 av 8 från Nynäshamn anser att dessa övergångar fungerar bra eller mycket bra.

Hur väl upplever du att övergångarna mellan KAA och arbetsmarknadsenhet/avd fungerar idag?

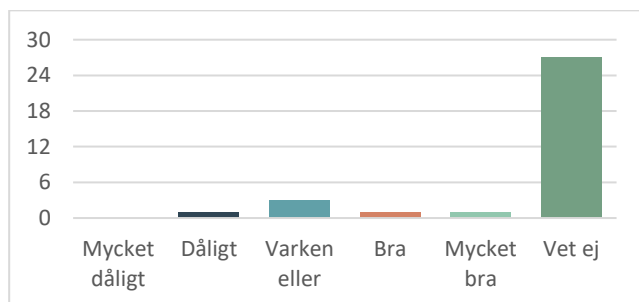
39 % (13 personer) av respondenterna anser att övergångarna mellan KAA och arbetsmarknadsenhet/avd fungerar bra eller mycket bra. Flest positiva svar återfinns från Nynäshamn (7 personer) och Tyresö (5 personer).

Hur väl upplever du att övergångarna mellan KAA och daglig verksamhet fungerar idag?

Kunskapen om hur övergångarna fungerar mellan KAA och daglig verksamhet är låg, endast 8 personer valde att ange något svarsalternativ förutom vet ej. De två som svarat bra eller mycket bra tillhör båda Nynäshamn.

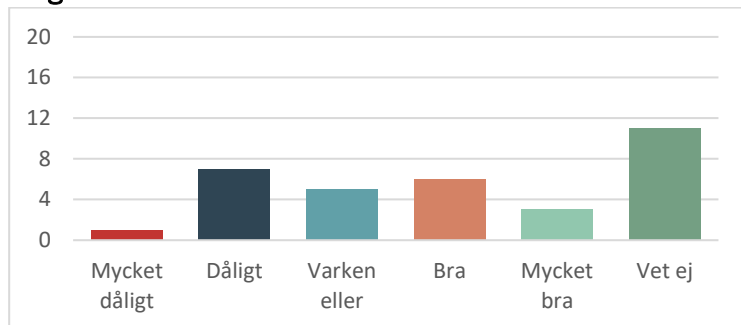
Hur väl upplever du att övergångarna mellan KAA och Arbetsförmedlingen fungerar idag?

Få har svarat på hur övergångarna fungerar mellan KAA och arbetsförmedlingen, endast 6 personer har svarat varav två uppgett att övergångarna fungerar bra eller mycket bra (1 i Haninge och 1 i Nynäshamn).

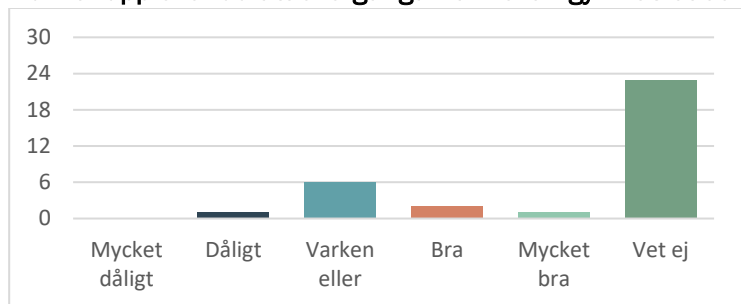
Övriga övergångar

Hur väl upplever du att övergångarna mellan gymnasiet och arbetsmarknadsenhet/avd fungerar idag?

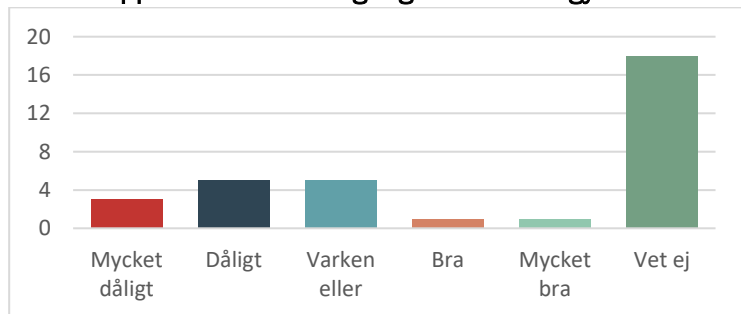
27 % (9 personer) anger att övergångarna mellan gymnasiet och arbetsmarknadsenhet/avd fungerar bra idag. Svaren är jämnt fördelade mellan kommunerna.

Hur väl upplever du att övergångarna mellan gymnasiet och daglig verksamhet fungerar idag?

Även här är det få som känner till hur övergångarna fungerar, endast 10 har svarat och av dem har 3 personer uppgett att övergångarna fungerar bra eller mycket bra (2 från Nynäshamn och 1 från Haninge).

Hur väl upplever du att övergångarna mellan gymnasiet och Arbetsförmedlingen fungerar idag?

24 % (8 personer, varav 5 från Nynäshamn, 2 från Haninge och 1 från Tyresö) har svarat att övergångarna fungerar dåligt eller mycket dåligt mellan gymnasiet och Arbetsförmedlingen.

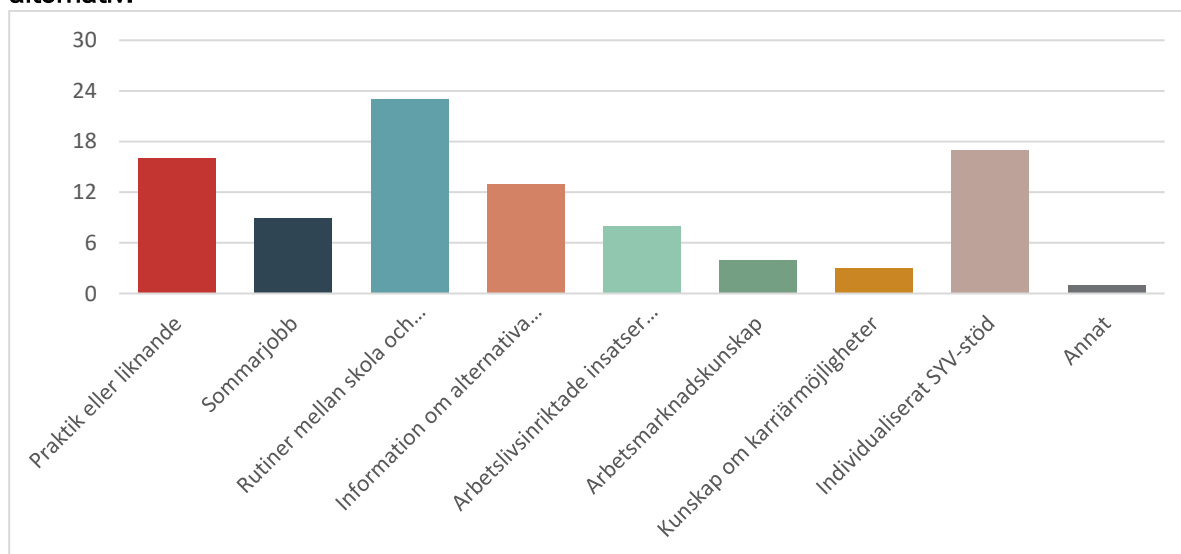
Problematiska övergångar

Vilka övergångar uppfattar du som mest problematiska i nuläget? Berätta gärna vad det är du anser vara mest utmanande i just denna övergång/dessa övergångar.

Övergången för de som inte kommer in på nationellt program. Många vill inte till Riksäpplet. Status för Riksäpplet behöver höjas. Eleverna behöver också få veta om andra alternativ. Även övergången från de som hoppat av skolan till KAA är bristfällig. Skolan ger inte tillräcklig överlämning.
Jag kan inte ge exempel på någon särskild övergång. Det finns så många övergångar men oavsett övergång så anser jag att utgångsläget är att individen är delaktig i sin process och upplever egen makt. Så utmaningen anser jag vara är hur individen ska göras delaktig, särskilt höga krav ställs vid fler påkopplade personer, myndigheter osv. Med det sagt så kan det fortfarande vara en utmaning även då individen inte har så många kontakter.
Framförallt övergångar från grundskolan till gymnasiet för elever som söker till gymnasieskolans nationella program där eleven inte ingår i satsas målgrupp.
Identifiera "rätt" elever från åk 9
Svårigheter i grundskolan fortsätter ofta till gymnasiet. Tidigt samarbete (mer än bara övergångar) mellan åk 9 och gymnasiet kan hjälpa.
De mest problematiska är de som t ex gör övergångar från grundskolan mot IM specialpedagogiska på Nynäshamns gymnasium. Det finns en uppfattning hos skolläda och skolpersonal som SYV att tex öppet hus räcker. När dessa elever behöver få göra studiebesök inför skolstart och se klassrummet, se vilka entré ingångar som finns tex alternativ till huvudentrén och få träffa lärare och specialpedagog etc. Vissa får dessa besök men det erbjuds inte alla sökande i nuläget.
För mig handlar det mer om övergången från introduktionsprogram till andra alternativ; gymnasium, Vux, folkhögskola, praktik, arbete, annan verksamhet. Många kontaktytor och svårt att veta om eleverna är tillräckligt rustade samt om de blir väl mottagna.
Övergångar från andra kommuner till gymnasiet
Haninges gymnasier till KAA. Externa funkade väldigt bra men inte lokala
Elever som inte kommer från närliggande skolor/de vi får överlämning ifrån eller har resursstarka föräldrar eller specialpedagog. Som lämnar över. En riskgrupp är ffa elever som kommer in senare, efter skolstart på gymnasiet. Där saknas ofta överlämning
Grundskola gymnasiet. Gymnasiet och anpassade mot DV.
Svårt att hjälpa elever vidare vid utskrivning från gymnasiet. Så delvis samarbete med KAA och även mot arbete.

Övergång från skola till daglig verksamhet för individer under 18 år saknas, Individen behöver ha fyllt 18 för att anvisas DS. KAA anvisar individer till Arbetsmarknadscenter Haninge Kommun där det inte finns insats anpassade för personer i behov av DS.
Specialpedagogiska bedömningar och anpassade studier
Jag upplever en viss stress vid övergången till gymnasiet för i åk 9 när det inser att betygen inte räcker till. Avsaknad av studiemotivation och studieteknik.
Jag vet inte vilken övergång som är mest problematisk men ser brister i informationsöverföring vid övergång, t.ex. från 9an till gymnasiet, jag tänker då på information gällande anpassningsbehov samt vad som har fungerat/inte fungerat i tidigare skolmiljö. Det kan vara så att information inte ges alls eller att den information som ges inte tas tillvara på. Jag har t.ex. varit delaktig i att lämna över en kopia av en elevs NP-utredning till ett gymnasium men där jag senare fick besked att man inte haft tid att läsa utredningen.
Jag anser att övergången till gymnasier i andra kommuner är svår. Inom kommunen har vi koll och kommunikation men utanför är det svårt.
Elever i behov av anpassningar som klarar sig i sin trygga miljö i grundskolan verkar ha svårt att klara sig på egen hand i en ny miljö. Grundskolan släpper taget och gymnasiet ska ta vid. En utmaning över tid både för mottagande skola och för eleven.
inga synpunkter i nuläget
Övergången från studier till arbete upplever jag som väldigt skör. Då lämnar ungdomen en "värld" och ska in i en ny med andra krav och regler. Jag upplever att det är svårt att få till koppling mellan dessa "världar".
Att de elever jag anser behöver stöd inte är garanterade stöd

Vilka utmaningar upplever du är viktigast att fokusera på i övergången mellan skola och arbetsliv för personer som riskerar att inte fortsätta studera/jobba? Du kan välja max tre alternativ.

Flest respondenter, 65 % (23 personer) anser att rutiner mellan skola och andra aktörer är det viktigaste att fokusera på för att underlätta övergångar mellan skola och arbetsliv. Individualiserat SYV-stöd, 50 % (17 personer) och praktik eller liknande, 47 % (16 personer), är andra faktorer som lyfts av många. Information om alternativa vägar t ex stöd från kommun och Arbetsförmedlingen lyfts av 38 % (13 personer).

Fem personer har svarat på fritextfrågan Om Annat, ange gärna vad:

Skapa tydlighet för individen
Behövs fler resurser i Haninge. För stor skolkommun för endast två personer.
Jag vill se ett förstärkt stöd i övergången för våra mest utsatta grupper; elever med utländsk bakgrund och elever i behov av särskilt stöd.
Mer individanpassat stöd för att slutföra skolgång. Vad behöver eleven för att lyckas? Anpassade lektioner, anpassad miljö, anpassat schema, anpassade uppgifter?
Vore bra om det fanns en praktiksamordnare knuten till skolan i ett nära samarbete med Ung i Team.

Övriga synpunkter:

Komplext med informationsöverföring och övergång ffa i Stockholmsområdet p g a det fria skolvalet (gymnasiet) och den stora mängden skolor. Hur ska man organisera och dela upp arbetet med rimliga avgränsningar? Behövs det, utöver SYV, någon slags övergripande övergångsansvarig? På kommunnivå/för respektive övergång?
I övergången när en elev avslutar sina studier på gymnasiet/skrivs ut, behöver det finnas rutiner för att eleven får sitt betyg och informationen vart betygen finns att hämta om de tappas bort. Ser att elever slutar på gymnasiet och skolan har inte satt ihop betygsdokument, utan tar lång tid att få ut.